

Rijksoverheid

Persconferentie na ministerraad 27 juni 2014

Mediatekst | 27-06-2014

Letterlijke tekst van de persconferentie van viceminister-president Asscher na afloop van de ministerraad op 27 juni 2014.

ASSCHER

Goedemiddag dames en heren, ik zie dat u allemaal een fraai stapeltje persberichten in de hand heeft. De overlevering vertelt dat in het verleden weleens voorkwam dat als de premier van huis was, dat er dan een hele magere raadsagenda werd opgesteld. Maar, u heeft gezien, dat is niet het geval. We hebben hard gewerkt en veel behandeld: van de Grondwet tot de Faillissementswet, van de Politiewet tot de pensioenen.

Maar belangrijker nog is de gemeenschappelijke prioriteit die we voelen als kabinet, de werkgelegenheid. Dat is waar we de afgelopen tijd op hebben ingezet met allerlei wetgeving. Onlangs de Wet werk en zekerheid, deze week behandeling van de Participatiewet in de Eerste Kamer, met vooruitzicht op brede steun. Maar ook meer concreet: deze week 34 miljoen beschikbaar voor werkzoekenden boven de 50 om te zorgen dat die makkelijker weer aan het werk komen. Want hoewel we een begin zien van herstel op de arbeidsmarkt, moeten we niet vergeten dat er ontzettend veel mensen op zoek zijn naar werk. En het succes van het kabinet is er toch ook echt in gelegen dat veel meer mensen aan het werk blijven en aan het werk komen. Dat is onze opdracht voor de komende tijd. Om die reden ga ik ook komende woensdag samen met de minister-president een werkbezoek afleggen, waar we ook gaan kijken naar hoe de sectorplannen in de praktijk uitwerken en wat het voor mensen betekent dat we als kabinet die plannen mogelijk maken, dat we daarin investeren. In de eerste periode van aanvragen zijn plannen goedgekeurd die zo'n 185 mensen zullen raken, met een opleiding, een leerbaan, en allerlei andere manieren om mensen op de arbeidsmarkt te houden. Dat is en blijft prioriteit numero 1.

Nederland kent nog 1 andere belangrijke prioriteit: dat is de achtste finale die aanstaande zondag gespeeld zal worden. De voorspellingen, de minister-president heeft een reputatie opgebouwd. Die is helaas wel wat, heeft een deuk opgelopen met de uitslag tegen Chili, dus ik voorspel 2-0 zondag. Met als doelpuntenmakers: Robben en Van Persie. Dat was de terugblik op de ministerraad.

BLOK (Radio1)

Wie raken we kwijt aan Brussel?

ASSCHER

Dat weten we niet.

BLOK

Komt Mark Rutte terug als premier?

ASSCHER

Zeker.

BLOK

Garandeert u dat?

ASSCHER

Zeker.

BLOK

En wat als Dijsselbloem vertrekt?

ASSCHER

U weet hoe het is met wat als vragen.

BLOK

Ik moet hem stellen.

ASSCHER

U mag hem stellen.

BLOK

Hoe kijkt u naar dat circus in Brussel?

ASSCHER

Het is voor Nederland heel belangrijk wat eruit komt. Op dit moment vindt die vergadering plaats, de minister-president is daar aanwezig om het Nederlands belang te dienen. Dat

betekent ook dat hij het woord zal voeren over eventuele uitkomsten van de Raad daar. Een hele belangrijke Raad. Gaat niet alleen over de personen, maar ook over de inhoud.

BLOK

Maar als ze zeggen: jij moet het doen, wat dan?

ASSCHER

Dat is weer een wat-als vraag. We weten 1 ding: alle publieke uitspraken over welke man of vrouw namens Nederland in de Europese Commissie zou moeten gaan zitten, maken de kans op een goede uitkomst kleiner. Dus die uitspraken zal ik ook niet doen.

BLOK

En daarom zegt u ook dat het onzin is dat hij geen kandidaat-voorzitter van de Europese Raad is?

ASSCHER

Nogmaals we gaan publieke uitspraken doen, want het is voor Nederland heel belangrijk dat dat proces goed verloopt. De minister-president is daar niet voor niets naartoe. Maar dat het onzin is, dat zal u niet verbazen.

WESTER (RTL NIEUWS)

De Ombudsman gaat onderzoek doen naar het regenen van klachten als het gaat om de uitvoering van de toeslagen, vooral de kinderopvangtoeslag. Heeft u daar met het kabinet nog over gesproken?

ASSCHER

Nee.

WESTER

Heeft u daar met uw collega's over gesproken?

ASSCHER

Nee.

WESTER

Wat vindt u van dat onderzoek?

ASSCHER

Ik denk dat het heel goed is. Ik heb veel waardering voor de rol van de Ombudsman, juist om te kijken hoe burgers soms in de knel komen bij de toepassing van wetgeving. Verstrekking van toeslagen kan daar een voorbeeld van zijn. Ik heb zelf met de Ombudsman goed contact om onderzoek te laten doen naar de uitvoering van de Fraudewet. Waar natuurlijk iedereen het ermee eens is dat je fraude hard aanpakt, maar waarbij je wel moet kijken of burgers netjes behandeld worden. Daar is de Ombudsman bij uitstek geschikt voor. Dus ik denk dat het heel goed is dat hij ook hiernaar kijkt.

WESTER

Maar soms moeten mensen duizenden euro's terugbetalen, die daardoor in financiële nood komen. Kunt u die mensen helpen?

ASSCHER

Als ze duizenden euro's terug moeten betalen, is er daarvoor wat gebeurd. Dat is de wetgeving die ook door beide Kamers is aanvaard. Streng tegen fraude betekent dat als men ten onrechte toeslagen of uitkeringen ontvangt, dat je die moet terugbetalen. Des te belangrijker is het wel dat je goed met mensen omgaat. Daarom is het goed als ook de Ombudsman, die naar aanleiding van individuele klachten zo'n onderzoek kan starten, daarnaar kijkt. En als daar iets uitkomt, dan doen we daar ons voordeel mee.

WESTER

Als er iets uitkomt, maar in de tussentijd gaat het systeem gewoon verder. Wacht u als kabinet gewoon op het onderzoek en de rapporten van de Ombudsman of gaat u in de tussentijd zelf actie ondernemen?

ASSCHER

Voor die Fraudewet heb ik in overleg met de Kamer afgesproken per oktober een brief te sturen hoe we met de uitvoering van die Fraudewet om willen gaan. We hechten aan een strenge aanpak van fraude, we willen ook dat mensen die een kleine vergissing maken die niets verwijtbaars doen niet in Kafkaiaanse toestanden terechtkomen. De Ombudsman heeft mij beloofd het onderzoek naar de uitvoering van die Fraudewet ook af te ronden in het najaar voor 1 oktober. Dus dan kunnen we daar ook wat mee doen, als dat leidt tot aanbevelingen. Dit onderzoek specifiek naar de toeslagen, daar weet ik nog niet van wanneer het zal worden afgerond.

WESTER

In het najaar ergens is de bedoeling. Maar al die klachten die er zijn, alles wat daar misgaat, wat zegt dat over ons systeem van toeslagen?

ASSCHER

Het is bekend dat we een gecompliceerd systeem van toeslagen hebben waar buitengewoon veel Nederlanders een toeslag krijgen, en wat dus ook heel veel vergt van de Belastingdienst in de uitvoering. Dat leidt tot risico's. Dat leidt tot risico's rond fraude, dat leidt tot risico's in de uitvoering. Staatssecretaris van Financiën heeft onlangs de Kamer een brief geschreven

waarin hij heeft aangekondigd juist ook met het oog op de kwaliteit van de Belastingdienst naar vereenvoudiging te streven. En ik denk dat dat ook belangrijk is.

VAN DER AA (ALGEMEEN DAGBLAD)

Shepherd komt maandag naar Nederland. Gaat u ook met haar praten?

ASSCHER

Zeker.

VAN DER AA

Wat zal de insteek zijn van dat gesprek?

ASSCHER

Dat is vanzelfsprekend aan die commissie. Het is een commissie die zich bezighoudt met mensen van Afrikaanse achtergrond. En ze zijn geïnteresseerd in discriminatie, integratie, onderwerpen die daarmee samenhangen. Dus als minister van integratie ga ik dat gesprek graag aan.

VAN DER AA

Zal zwarte piet daar ook aan de orde komen?

ASSCHER

Dat zou heel goed kunnen ja.

VAN DER AA

Gaat u dat zelf doen of gaan zij dat doen? Gaat u actief dat thema dat zij zelf op de agenda heeft gezet een aantal maanden geleden aanhalen bij haar?

ASSCHER

Dat weet ik nog niet, dat zou best kunnen.

VAN DER AA

Waarom weet u dat nog niet?

ASSCHER

Zeker, maar omdat ik me vandaag bezighoud met de ministerraad ben ik nog niet tot in de details bezig met de voorbereiding van dat gesprek. Het klopt dat ik haar zal ontvangen en dat ik het gesprek zal aangaan op de onderwerpen die die commissie bezighouden. En ik denk dat zwarte piet daar dan wel bij aan de orde komt.

VAN DER AA

Is het idee daarbij dat zwarte piet bij ons land hoort en dat daar niet aan te tornen valt, of wilt u horen wat haar argumenten zijn om dat eventueel af te schaffen?

ASSCHER

Ik denk dat het gesprek niet zozeer gericht is op elkaar overtuigen, maar ook elkaar informeren. Dus ik ben benieuwd naar de bevindingen van de commissie. Ik zal vertellen wat we in Nederland doen om integratie te bevorderen, de plannen van het kabinet om discriminatie op de arbeidsmarkt aan te pakken. Maar ook het gesprek over zwarte piet gaan we niet uit de weg. Het is nog een hele tijd voor het weer december is. Dus we kunnen dat nu ook op een goede manier met elkaar bespreken. En heel veel Nederlanders hebben prachtige herinneringen aan hoe dat feest in hun jeugd gevierd werd. En dat geldt ook voor kinderen van nu. En tegelijk is het niet iets wat statisch is. Kinderen werden vroeger in de zak meegenomen. Althans, dat was het dreigement en dat hoor je nu eigenlijk niet meer. Dus dat feest evalueert zich en dat vind ik ook prima. Zou ook mooi zijn als het in de toekomst een feest is waar we allemaal van kunnen genieten en niemand zich door gekwetst hoeft te voelen.

VERBEEK (BNR)

Over de aanvullende bepaling in de Grondwet, wat is daar de waarde van?

ASSCHER

De Grondwet is natuurlijk een fundament voor de Nederlandse rechtsstaat. De grondrechten worden erin beschreven. De manier waarop we de democratie levend houden, de manier waarop de onafhankelijkheid van de rechtspraak garanderen. De echte grondbeginselen zijn erin vastgelegd. En dan zie je in verschillende landen dat zo'n grondwet ook een algemene bepaling bevat waarin eigenlijk beschreven wordt wat die grondwet doet. We hebben daarover gesproken, verschillende keren, of het nou nuttig en nodig is om zo'n algemene bepaling toe te voegen. Daarover leven sterke gevoelens in de Eerste Kamer. En uiteindelijk zijn we tot het oordeel gekomen dat het nuttig kan zijn om nog eens te siculeren dat die Grondwet er een uitvloeisel van is, maar ook zelf vastlegt dat Nederland een democratie is en een rechtsstaat waarin de grondrechten beschermd worden.

VERBEEK

En nuttig waarom?

ASSCHER

Omdat het document van de Grondwet zelf niet alleen een richtsnoer is voor het handelen in de politiek, maar ook voor alle Nederlanders vastlegt wat de grondbeginselen zijn van de Nederlandse rechtsstaat. En daarin kan het ook goed zijn om te benoemen wat die Grondwet nou zo bijzonder maakt. Want laten we wel wezen, er zijn een hoop landen in de wereld waar de inwoners niet die bescherming genieten. Waar niet is vastgelegd in een constitutioneel document wat het is om in een rechtsstaat of een democratie te leven.

VERBEEK

U gaat zich nu meten aan andere landen in de wereld, maar is het dan een puur symbolische toevoeging?

ASSCHER

Het beschrijft wat het is. Dus het verandert niet dat de grondrechten beschermd zijn of dat we een democratie zijn. Dus een algemene bepaling, het is niet meer dan dat. Een algemene bepaling. Het verandert de Grondwet op zichzelf niet. En dat is aard van een algemene bepaling. Toch kan het belangrijk zijn als je kennis neemt van de Grondwet dat je via die algemene bepaling nog eens een hele korte synopsis krijgt van de betekenis van die Grondwet.

VERBEEK

Dus in die zin inderdaad symbolisch?

ASSCHER

Ja, symbolisch, zeker, maar sommige symbolen zijn het waard om in de Grondwet opgenomen te worden.

RIGHTON (VOLKSKRANT)

Meneer Asscher, deze week heeft het kabinet aangegeven dat de mogelijkheid en wenselijkheid van een nieuwe missie naar Afghanistan wordt overwogen. Waarom?

ASSCHER

Omdat we vanaf 1 januari een nieuwe fase ingaan, in Afghanistan, dan eindigt de ISAF-missie en begint er dus een nieuwe fase waarbij de Afghaanse regering zelf zijn verantwoordelijkheid krijgt voor de veiligheid. En Nederland voelt zich op zijn minst verantwoordelijk om in het kader van bondgenootschappen waar wij lid van zijn te onderzoeken of het nuttig en nodig is om een bijdrage te leveren. Die bijdrage zal heel anders zijn dan bijdragen uit het verleden omdat de verantwoordelijkheid voor de veiligheid bij Afghanistan komt te liggen, moet je denken aan trainen en begeleiden van Afghanen, in plaats van dat je daar zelf het voortouw in neemt. Maar Nederland vindt het juist in het kader van de verantwoordelijkheid die we daar al die tijd hebben genomen in die nieuwe fase, op zijn minst goed om te onderzoeken of zo'n bijdrage gerechtvaardigd zou zijn.

RIGHTON

In de vorige evaluatie heeft het kabinet geconcludeerd dat het niet zeker is dat de resultaten beklijven van de trainingsmissie die we in Kunduz hebben uitgevoerd. Waarom dan nu toch weer zo'n zelfde soort missie overwegen? Het gaat weer om het trainen van agenten of militairen.

ASSCHER

Het soort missie daar kunnen we nu niet op vooruit lopen, want er wordt nu onderzocht of en zo ja, wat voor missie het zou worden. Daarin moet dan ook overwogen worden wat het effect

daarvan is, wat het nut is, hoe zich dat verhoudt tot de bijdragen die andere landen leveren, of het bilaterale veiligheidsovereenkomst inderdaad getekend wordt, wat een voorwaarde is. Dus het is nu nog vroeg om een mogelijke toekomstige missie te vergelijken met een aflopende missie, maar we zullen bij eventuele toekomstige missies de lessen uit het verleden zeker moeten leren.

RIGHTON

Er is nog niet bepaald wat voor een soort missie het gaat worden?

ASSCHER

Het is naar zijn aard, zijn er beperkte mogelijkheden voor het soort missie, omdat we vanaf 1 januari een nieuwe fase ingaan. Dus je zult hoe dan ook een veel beperktere missie krijgen, een missie die meer gericht is op het ondersteunen van de Afghanen. Of er sprake zal zijn van zo'n missie, hoe die eruit zal zien, dat is precies wat nu nog onderzocht zou moeten worden en dan is vervolgens nog de vraag of we het wenselijk vinden om die ook daadwerkelijk te leveren.

DE WIT (BLOOMBERG)

Nog even terugkomend op het eerste onderwerp, mevrouw Kroes heeft gisteren gezegd dat zij eigenlijk vindt dat er meer vrouwelijke commissarissen zouden moeten komen in de Europese Commissie dan nu het geval is. Bent u het daarmee eens?

ASSCHER

Op zichzelf zeker.

DE WIT

En zou u dan ook vinden dat Nederland in principe een vrouwelijke kandidaat naar voren zou moeten schuiven?

ASSCHER

Alle publieke uitspraken die wij doen over wie de Nederlandse man of vrouw zou moeten worden die lid wordt van de Europese Commissie die maken de kansen op een goed resultaat kleiner, dus ik doe daar verder geen uitspraken over.

DE WIT

Ze noemt mevrouw Ploumen een goede vrouw?

ASSCHER

Dat begrijp ik heel goed, want het is een buitengewoon gewaardeerde collega.

KOCKELMAN (ANP)

U zei dat u woensdag met de premier het land in gaat om de sectorplannen te bestuderen in de praktijk, maar moet u niet in Den Haag zijn dan om het advies van de vakcentrales in ontvangst te nemen over hoe je meer banen kunt gaan scheppen via lastenverlichting?

ASSCHER

Ik ben heel benieuwd naar dat advies, ik juich het toe dat de vakbonden, de werknemersorganisaties plannen ontwikkelen, meedenken over wat we kunnen doen om de werkgelegenheid te bevorderen want dat is een missie, een opdracht voor heel het land. Voor het kabinet, onze belangrijkste prioriteit, maar als er goede ideeën komen van werkgevers of werknemers dan zijn we daar zeer in geïnteresseerd en ik ben ervan overtuigd dat ook als ik met de minister-president het land in ben dat die ideeën ons zullen bereiken.

KOCKELMAN

Maar is de mogelijkheid dat er geld beschikbaar komt voor lastenverlichting, zoals de vakcentrales zullen gaan voorstellen?

ASSCHER

De begroting presenteren wij in september, de derde dinsdag ongeveer en dan zullen we dus ook het lastenbeeld schetsen, maar zoals gezegd, het is heel belangrijk dat werkgevers en werknemers ook zelf meedenken over wat je kunt doen om werkgelegenheid te bevorderen. Zij kunnen daar zelf ook heel veel aan doen, door met elkaar afspraken te maken rond het behoud van werk, nieuw werk, dus ik ben heel benieuwd en ik denk dat het een goede zaak is dat ze met plannen komen.

JONKER (TELEGRAAF)

U sprak eerder uw waardering voor de Nationale ombudsman als instituut, de Tweede Kamer heeft een moeizame, mislukte procedure achter de rug bij de benoeming, deze week kreeg die hele procedure een lelijk staartje, Kamerleden die informatie hebben gedeeld die geheim had moeten blijven. Wat is u oordeel daarover?

ASSCHER

Vertrouwelijke informatie moet vertrouwelijk blijven, daar hebben we met elkaar belang bij. Want het gaat vaak dan om belangen van de Staat, of belangen van personen, we weten allemaal hoe gevoelig dat is. Dit is een procedure van de Kamer rond een benoeming van de Kamer. Dus daar past mij dan geen waardeoordeel over. De Kamer gaat ook zelf kijken hoe die procedure nu verder moet. Ik begreep dat er ook vanuit de Kamer zelf stappen zijn ondernomen tegen Kamerleden rond de lekkage. Het valt te betreuren dat er namen op straat zijn gekomen, dat is niet goed voor de aantrekkelijkheid van dit soort functies.

JONKER

Vindt u een maand schorsing voor een Kamerlid die zich aan het lekken bezondigt, vindt u dat een passende maatregel?

ASSCHER

Hier geldt dat de Kamer of de fracties zelf maatregelen kunnen overwegen tegen Kamerleden. Dan past het echt aan een minister om daar een oordeel over te hebben. Net zozeer dat als de strafrechter een oordeel heeft over een strafbaar feit of als de FIFA een oordeel heeft over Luis Suárez, dat zijn momenten dat je afstand moet houden als minister.

VISCHJAGER

Ja, ik wou vragen, u speelt ook piano?

ASSCHER

Maar lang niet zo goed als u meneer Vischjager.

VISCHJAGER

Nee, het gaat niet om mij, het gaat om de heer Rutte. Wist u dat hij piano speelt?

ASSCHER

Dat is mij bekend.

VISCHJAGER

Heeft u het wel eens gehoord?

ASSCHER

Nee, nee, dus eigenlijk alleen maar uit de overlevering.

VISCHJAGER

Ja, maar u zou het wel willen horen?

ASSCHER

Van sommige dingen is het beter als ze een mysterie blijven.

VISCHJAGER

Oké, schrijft u dat dan even op?

ASSCHER

Akkoord.